

**Evelyn Sepa** (43) ema **Christi Sepp** (66) on teenekas eesti keele õpetaja, kelle südameasi on olnud puhta keele hoidmine ja edasiandmine. Ta on eesti keelt õpetanud isegi Krimmis, praegu annab naine tunde Narvas keeltelütseumis ja Soldino gümnaasiumis. Me kohtusime Evelyni ja Christiga, et rääkida muu hulgas ema ja tütre suhetest, keerulistest aegadest Krimmis ja julgusest elada.



Kolmeaastane Evelyn emaga tennisitrennis.

**E**ma ja tüdarta koos vaadates tekib tugev veendumus – need kaks ei jäta teineteist iial häтта. Endi sõnul on nad teineteisele esimesed, kellele nii mures kui ka rõõmus helistada.

Uurin, kuidas Christi oma võõrapärase eesnime sai. “Mu isa luges väga palju, sealhulgas inglise kirjandust, sealt see pärit ongi. Lapsena mulle mu nimi ei meeldinud, kirjutasin seda jonnakalt K-tähga, kuni sain teada, et lühend kirjapildis on väga elegantne – nimelt Ch, mitte lihtsalt C. Sellest piisas, et meelt muuta,” meenutab Christi lõbusalt.

Nii Christi kui ka Evelyn on silmanähtavalt sportlikud daamid. “Käime sageli siiani koos pikki tempokaid jalgutuskäike tegemas. Kui Evelyn veel väike oli, panime vahel isegi õhtul kell üheksa suusad alla ja tegime Hirvepargis ringe,” kirjeldab Christi.

## Osales olümpiamängudel

Christi sündis Paides Kivimägide pere noorima tütreana. “Võin öelda, et sündisin piiritusetehases,” teatab Christi uhkelt. “Mu isa oli Palu piiritusetehase direktor. Sealse hoone teisel korrusel oli isa ametikorter – meie kodu. Isa oli väljajõppinud professionaalne viinameister, lõpetanud Vodja kodunduskooli. Ise ta alkoholi ei joonud, oli täiskarsklane. Mul on siiani meeles tehase lõhnad, hääled ja värvid.” Christi ema oli raamatupidaja, saanud korraliku hariduse Paide gümnaasiumist. “Hiljem viis isa töö me pere paljudesse paikadesse üle Eesti, et raskel ajal Eesti põllumajandust ja maaelu jalu- le aidata.”

Sporti hakkas Christi tegema Mün-

di algkoolis, hiljem jätkas Paide keskkoolis, Väike-Maargas ja Rakvere keskkoolis, kus ta jõudis Eesti noortekoondisesse. Christi peamine spordikirg oli kergejõustik, kus tema tugevamateks aladeks said kuulitõuge ja kettaheitde. Viimases kuulus talle ka Rakvere rajooni rekord. “Meil oli Rakveres väga äge gäng, kellega koos sportida – praegu kuulsatest inimestest näiteks Raul Rebane, Lembitu Kuuse, kadunud Peeter Kreitzberg, ülikooli õppejõud Enn Lepik, Valdar Parve...” meenutab Christi soojalt.

Kõrghariduse sai Christi eesti filoloogia alal Tartu ülikoolis ja Tallinnas. Eluaegse sporditegijana omandas ta aga peale filoloogi ja õpetajaameti spordimassööri elukutse.

Temast sai Eesti tennisekoondise massöör. Christi osales ka 1980. aasta Moskva olümpiamängudel Tallinnas võistelnud purjetajaid masseerides. Ilma metafoorita võib öelda, et Christi on oma kätega hoolitsenud meie spordirahva kehatervise eest juba aastakümneid. Professionaalset massaaži teeb ta abivajajatele siiani.

Ema olümpiakogemustest rääkides on ka Evelynil omad mälestused. “Mulle

meenuvad kuulus Mehukatti ning muud värvilised hea disainiga Soome mahla- joogid ja maiustused, mida toona vaid olümpiakülas pakuti ning mis Eestis veel laiemalt tuntud ei olnud.”

## Imeline valge kleidike

Umbes samal ajal sai alguse ka väikese Evelyni spordiarmastus. Ta hakkas emaga tennisväljakutel kaasas käima juba viiaastasena. Otse loomulikult sai väike tüdruk samuti endale reketi kätte. “Tennisitrenni innustas mind toona minema peamiselt kaks aspekti: soov saada ime- line valge tennisekleidike ja see, et sain koos kuulsate sportlastega Musta Luige kohvikus talongide eest söömas käia,” naerab Evelyn.

Tütar Evelyn pole Christile ta enda sõnul kunagi suurt muret valmistanud. “Olen uhke ja rahul, et tütrel on elus hästi läinud,” sõnab ta naeratades. “Hindan tema loovust, töökust ja põhjalik- kust, ka vahel kibedana mõjuvat ausust ja otsekohesust. Emana teeb mind aga eriti rõõmsaks see, et mu laps oskab olla õnnelik inimene!”

Olen just Evelynilt õppi- nud tolerantsust ja seda, kuidas julgeda olla õnnelik, hetkest rõõmu tunda. Minu põlvkond seda reeglina ei oska. Selle kohta on meil ka palju rahvalikke ütlusi, kuidas ei tohiks hõisata enne õhtut, kui siiski. Oleme kasvatatud elama tundeid vaos hoides.”

Evelyn omakorda kiidab, et on emalt õppinud seda, et inimesel peab elus olema päris oma asi ajada. “Ei ole õige elada teiste soovide ja ootuste kohaselt, end lõputult ohverdada. Igaüks peab oma elu elama ja ise otsuseid tegema ja nende eest vastutuse võtma. Mis mulle ema juures tohutult meeldib, on see, et ta on elule avatud, teeb pidevalt enda kallal tööd, õpib ja areneb.”

Christi meenutab seika, kui Evelyn umbes kümneaastasena küsis oma otsekohelel moel emalt: “Kas sulle ei tundu, et sa pole juba kaua aega enda kallal tööd teinud? Kas sa ei karda, et nii võib varsti hilja olla?”

“See ehmatas mind üles. Küsimus ei olnud meeldiv, aga sain aru, et tal oli õigus,” kirjeldab Christi. “Sellest ajast olen püüdnud end pidevalt täiendada ja arendada. Ei aita, kui kurdad, et vahendeid pole. Kui ei ole, tuleb ise teha. Hakkasin õppematerjale koostama, üliõpilastele loenguid andma, täienduskur- ▶

**Tennisitrenni innustas mind minema imeline valge tennisekleit.**